

1. Tutkimuksen nimi, luonne ja kesto

Tutkimuksen nimi: Sanasta kuvaksi

Kertatutkimus

Seurantatutkimus

Tutkimuksen kestoaika: Hankeaika 1.5.2020-31.12.2023.

2. Rekisterinpitäjä

Tutkimus tehdään työsuhteessa Tampereen yliopistona toimivaan Tampereen korkeakoulusäätiöön, jolloin rekisterinpitäjä on Tampereen korkeakoulusäätiö.

Tampereen korkeakoulusäätiö sr

33014 Tampereen yliopisto

Kalevantie 4, 33100 Tampere

Y-tunnus 2844561-8

3. Yhteyshenkilö tutkimusrekisteriä koskevissa asioissa

Laura Kalliomaa-Puha, Kalevantie 5, Linna-rakennus, 33014 Tampereen yliopisto,

+358 40 8288 601, laura.kalliomaa-puha@tuni.fi

4. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

dpo@tuni.fi

5. Tutkimuksen vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmä

Laura Kalliomaa-Puha, Kalevantie 5, Linna-rakennus, 33014 Tampereen yliopisto

+358 40 8288 601, laura.kalliomaa-puha@tuni.fi

6. Tutkimuksen suorittajat

Laura Kalliomaa-Puha, Eliisa Pitkäsalo, Anne Ketola, Vaula Haavisto, Kirsi Günther ja Sarjis-tutkimusryhmä

7. Tutkimusrekisterin tietosisältö

Nimitieto. Tutkimukseen osallistuva henkilö voi itse kertoa tutkimustilanteessa muita tietoja itsestään ja tutkimustilanteen videoinnin myötä esille voi tulla seuraavia henkilötietoja: asuinpaikkakunta, ääni, videokuvan välittämät tiedot, perhesuhteet, äidinkieli, etninen tausta ja sukupuoli.

8. Henkilötietojen tietolähteet

Henkilötietoja saadaan suoraan tutkittavilta itseltään ja havainnoimalla tutkimuksen videointitilannetta. Aineistoa kerätään pääasiassa kohderyhmien haastatteluilla ja ryhmähaastatteluilla, etnografisesti palveluiden toimintaa havainnoimalla (esimerkiksi kenttämuistiinpanoja).

9. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Henkilötietoja käsittelyn tarkoitus on tieteellinen tutkimus. Tutkimus toteutetaan Tampereen yliopiston Sarjis-tutkimusryhmässä. Tutkimuksen tarkoitus on selvittää, voiko sarjakuvamuoto tehdä vaikeaselkoisesta asiakirjasta helpommin ymmärrettävän ja helpottaa asiakirjan yksityiskohtien muistamista, miltä sarjakuva-asiakirjan käyttäminen tuntuu, ja onko kuvissa jotain, mikä on hankala ymmärtää tai minkä voi ymmärtää väärin. Tutkimusryhmä etsii keinoja kehittää oikeudellisia asiakirjoja saavutettavampaan suuntaan. Aineistoja ei tallenneta henkilöiden nimillä. Yksittäisiä henkilöitä ei voida tunnistaa tutkimuksen tuloksista

10. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste: *EU:n yleinen tietosuojasetus, artikla 6 kohta 1 sekä tietosuojalaki 4 §:*

Tutkittavan suostumus

Miten suostumuksen voi peruuttaa:

Rekisterinpitäjän lakisääteisen veloitteen noudattaminen

Säädökset:

Yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö

tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi

tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi

Rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen

Mikä oikeutettu etu on kyseessä:

Muu, mikä:

11. Arkaluonteiset henkilötiedot (erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvat tiedot ja rikostiedot)

- Tutkimuksessa ei käsitellä arkaluonteisia henkilötietoja
- Tutkimuksessa käsitellään seuraavia arkaluonteisia henkilötietoja:
  - Rotu tai etninen alkuperä
  - Poliittiset mielipiteet
  - X Uskonnollinen tai filosofinen vakaumus
  - Ammattiliiton jäsenyys
  - Geneettiset tiedot
  - Biometrinen tietojen käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten
  - Terveystiedot
  - Luonnollisen henkilön seksuaalinen käyttäytyminen tai suuntautuminen

Arkaluonteisia henkilötietoja ei kysytä tutkittavilta. Mikäli arkaluonteisia henkilötietoja tulee esille (henkilöiden itse spontaanisti kertomina), ne poistetaan.

Tutkimuksessa käsitellään rikostuomiota tai rikkomuksia koskevia tietoja:

- Ei
- Kyllä

Arkaluonteisten henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

EU:n yleinen tietosuoja-asetus, artiklat 9 (erityiset henkilötietoryhmät) ja 10 (rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyvät tiedot) sekä tietosuoja-laki 6 ja 7 §:t

- Rekisteröidyn suostumus
- Käsittely koskee henkilötietoja, jotka rekisteröity on nimenomaisesti saattanut julkisiksi;
- Yleistä etua koskeva tieteellinen tai historiallinen tutkimus, tilastointi tai julkisen vallan käyttö
- Käsittely on tarpeen yleisen edun mukaisia arkistointi – ja tieteellistä tutkimustarkoituksia varten

12. Jos kyseessä on yhteistyöhanke: Yhteistyöhankkeena tehtävän tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Hanke toteutetaan yhteistyössä Tampereen yliopiston ja Ensi- ja turvakotien liiton kesken. Tieteellisen tutkimuksen kokonaisvastuu on Tampereen yliopistolla (**Sarjis**-tutkimusryhmällä), **Sanasta kuvaksi -hankkeella**. Aineistoon tallennetaan ääntä, äänikuvaa ja nimitietoja. Nimitiedot poistetaan. Tutkimusaineiston omistus-, käyttö- ja hallintaoikeudet kuuluvat hankkeessa

työskenteleville työntekijöille ja **Sarjis**-tutkimusryhmälle. **Ensi- ja turvakotien liiton paikallisosastot** vastaavat tutkimukseen liittyvästä käytännön asiakas- ja kohtaamistyöstä, mutta **eivät** kerää toiminnassaan henkilörekisteriä eikä minkäänlaisia tunnistetietoja. Yhteistä henkilörekisteriä ei myöskään synny Tampereen yliopistolle ja **Ensi- ja turvakotien liitolle**.

Kaikki tähän tutkimukseen liittyvät pyynnöt (mukaan lukien tietosuojasetuksen III luvussa tarkoitettujen rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä koskevat pyynnöt) toimitetaan alla olevalle yhteyshenkilölle: Laura Kalliomaa-Puha, yhteystiedot ks. kohta 3.

13. Henkilötietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Henkilötietoja siirretään tai luovutetaan säännönmukaisesti tutkimusryhmän ulkopuolelle.

Äänitiedostoja luovutetaan litterointipalvelulle litteroitaviksi.

Tutkimuksen päätyttyä tutkimusaineistoa voidaan siirtää arkistoitavaksi Yhteiskuntatieteellisen tietoarkistoon, joka toimii henkilötietojen käsittelijänä. Tietoarkisto arvioi aineiston arkistoitavuuden, tutkijan tekemän anonymisoinnin ja tekee tarvittaessa lisää poistoja ja muokkaa aineiston pitkäaikais säilytykseen ja jatkokäyttöön soveltuvaksi. Asiasta päätetään hankkeen aikana.

14. Henkilötietojen siirto tai luovuttaminen EU:n/ETA-alueen ulkopuolelle

Siirretäänkö rekisterin tietoja kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle EU:n tai ETA-alueen ulkopuolelle:

Ei

Kyllä, mihin: /Kuvaus käytettävistä suojaustoimista:

15. Automatisoitu päätöksenteko

Automaattisia päätöksiä ei tehdä.

16. Rekisterin suojauksen periaatteet

Manuaalisen aineiston (esim. paperiaineisto) suojaaminen:

Lukitussa tilassa

Lukitussa kaapissa

Muuten, miten:

Digitaalisen aineiston suojaaminen (esim. tietojärjestelmät ja laitteet):

käyttäjätunnus

salasana

- kaksivaiheinen käyttäjän tunnistus (MFA)
- pääsynhallinta verkko-osoitteiden avulla (IP-osoitteet)
- käytön rekisteröinti (lokitietojen kerääminen)
- kulunvalvonta
- muu, mikä:

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa
- Aineisto on pseudonymisoitu
- Aineisto analysoidaan suoraan tunnistetiedoin, koska (peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle)

Tietojen suojaus tietojen siirroissa:

- tiedonsiirron salaus (kuvaile miten): Siirrot tehdään tutkijoiden luotetuissa yksityisissä verkoissa ja/tai Tampereen yliopiston VPN-salauksen avulla. Litterointipalvelulle tiedot siirretään suojatun sähköisen portaalin kautta.
- tiedoston salaus (kuvaile miten)
- muu, mikä

Henkilötietojen käsittelyaika: Aineisto ja suostumuslomakkeet säilytetään Tampereen yliopiston palvelimella Sarjis-ryhmän myöhempää tutkimuskäyttöä varten 7 vuoden ajan hankkeen päättymisen jälkeen. Aineistosta tehdään esimerkiksi tieteellisiä artikkeleita, kirjoja tai niiden lukuja ja väitöskirjoja.

17. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

- Tutkimusrekisteri hävitetään (suostumuslomakkeet)
- Tutkimusrekisteri arkistoidaan anonymisoituna ilman tunnistetietoja
- Tutkimusrekisteri arkistoidaan tunnistetiedoin

18. Rekisteröidyn oikeudet ja niiden mahdollinen rajoittaminen

Rekisteröidyllä on, ellei tietosuojalainsäädännöstä muuta johdu:

- Tietojen tarkastusoikeus (oikeus saada pääsy henkilötietoihin)
  - o Rekisteröidyllä on oikeus tietää, käsitelläänkö hänen henkilötietojaan vai ei, ja mitä henkilötietoja hänestä on tallennettu.

- Oikeus tietojen oikaisemiseen
  - Rekisteröidyllä on oikeus vaatia, että häntä koskevat virheelliset, epätarkat tai puutteelliset henkilötiedot oikaistaan tai täydennetään ilman aiheutonta viivytystä. Lisäksi henkilöllä on oikeus vaatia, että tarpeettomat henkilötiedot poistetaan.
- Oikeus tietojen poistamiseen
  - Rekisteröidyllä on poikkeustapauksissa oikeus saada henkilötietonsa kokonaan poistettua rekisterinpitäjän rekistereistä (oikeus tulla unohdetuksi).
- Oikeus käsittelyn rajoittamiseen
  - Rekisteröidyllä on tietyissä tilanteissa oikeus pyytää henkilötietojensa käsittelyn rajoittamista siksi aikaa, kunnes hänen tietonsa on asianmukaisesti tarkistettu ja korjattu tai täydennetty.
- Vastustamisoikeus
  - Henkilöllä on tietyissä tilanteissa oikeus henkilökohtaiseen, erityiseen tilanteeseensa perustuen milloin tahansa vastustaa henkilötietojensa käsittelyä.
- Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
  - Rekisteröidyllä on tietyissä tilanteissa oikeus saada häntä koskevat henkilötiedot, jotka hän on toimittanut rekisterinpitäjälle, jäsennellyssä, yleisesti käytetyssä ja koneellisesti luettavassa muodossa, ja oikeus siirtää tiedot toiselle rekisterinpitäjälle.
- Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle
  - Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus erityisesti vakinaisen asuin- tai työpaikkansa sijainnin mukaiselle valvontaviranomaiselle, jos hän katsoo, että henkilötietojen käsittelyssä rikotaan EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta (EU) 2016/679. Rekisteröidyllä on lisäksi oikeus käyttää hallinnollisia muutoksenhakekeinoja sekä muita oikeussuojakeinoja.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00520 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Vaihde: 029 56 66700

Faksi: 029 56 66735

Sähköposti: tietosuoja@om.fi

Rekisteröidyn oikeuksien käyttämistä koskevissa pyynnöissä noudatetaan rekisterinpitäjän tietopyyntöprosessia.